

Z kapitalistických armád

Plukovník Ing. Josef Novotný

Zapř. J. N.

MODERNIZACE A REORGANIZACE SIL A PROSTŘEDKŮ PVO NATO NA STŘEDOEVROPSKÉM VÁLČISTI

Vojenskopolitický význam protivzdušné obrany Severoatlantického paktu, podle západních vojenských odborníků, spočívá v integraci sil a prostředků PVO členských států paktu pod jednotné operační velení již v době míru. Společné působení amerických, belgických, britských, kanadských, nizozemských a západoněmeckých útvarů a jednotek PVO má demonstrovat na středoevropském válčisti spojeneckou solidaritu a úsilí po společné obraně v duchu vojenskopolitické strategie „pružné reakce“.

Bouřlivý rozvoj nových prostředků vzdušného napadení si počátkem osmdesátých let vynutil podstatné změny v koncepci PVO NATO. Proto byly modernizovány pozemní systémy řízení a uvědomování PVO, a tím došlo k rozšíření jejich možností při zjišťování nízko letících vzdušných cílů výstavbou létajících středisek řízení a uvědomování systému NAEW (NATO Airborne Early Warning). Dojde tak k posílení protivzdušné obrany prostoru vysoce mobilními protiletadlovými raketovými prostředky. V plánu je počítáno i se společným použitím zbraňových systémů PVO dalekého a středního dosahu v prostorech bojové činnosti. Tím budou odstraněny nedostatky dosud používané pásmové obrany PVO a na válčisti se vytvoří volné prostory, vhodné k použití stíhacího letectva a využití jeho bojových možností. Koncepce obsahuje také požadavky na výrazné posílení protivzdušné obrany leteckých základů protiletadlovými raketovými prostředky krátkého dosahu.

V roce 1983, na zimním zasedání ministrů obrany členských států Severoatlantického paktu, bylo rozhodnuto uskutečnit rozsáhlou reorganizaci a modernizaci pozemních sil a prostředků, vyčleněných do jednotného systému PVO NATO na středoevropském válčisti. Cílem bylo vyřadit z výzbroje zastaralé, protiletadlové řízené střely Nike Hercules, nahradit je mobilním zbraňovým systémem PVO Patriot a zároveň i posílit protivzdušnou obranu leteckých základů protiletadlovými řízeními střelami Hawk, ADATS a Roland. Na realizaci tohoto programu, který označuje západní tisk za největší přezbrojovací projekt za celou dobu trvání jednotného systému PVO NATO, se ve střední Evropě počítalo s účastí USA, NSR, Belgie, Nizozemí a Kanady. Včetně přípravného období byl program rozpracován do roku 1995. V jeho průběhu má být vyřazeno z výzbroje 468 odpalovacích zařízení PLRS Nike Hercules a do výzbroje zařazeno na 760 odpalovacích zařízeních PLRS Patriot a Roland.

Spojené státy americké mají vyřadit z výzbroje 32. velitelství PVO, umístěné na území NSR, protiletadlové řízené střely Nike Hercules a nahradit je 54 palebnými bateriemi (tj. 432 odpalovacími zařízeními s 1 728 řízenými střelami, připravenými k odpálení) Patriot, které

mají být organizovány v devíti protiletadlových raketových oddílech a společně s pěti protiletadlovými raketovými oddíly Hawk jsou určeny k obraně americké armády rozmístěné na území NSR.

Souběžně s tím zahájilo pozemní vojsko USA modernizaci zbraňového systému PLRS Hawk. Obě opatření ocenil západoněmecký tisk částkou 32 miliard západoněmeckých marek.

Dne 7. ledna 1985 byl za přítomnosti ministrů obrany USA Weinbergera a NSR Wörnera uveden, v západoněmeckém městě Giessen, do bojové pohotovosti první protiletadlový raketový oddíl Patriot a podřízen 32. velitelství PVO pozemního vojska USA. Od té doby jsou pravidelně přisunovány z USA do NSR další protiletadlové raketové baterie Patriot. Do roku 1992 má mít americké pozemní vojsko v NSR celkem sedm protiletadlových raketových oddílů Patriot dislokovaných v prostorech Giessenu, Hanau, Dexheimu, Kaiserslauternu, Giebelstadtu, Ansbachu a Bitburgu. Výzbroj pro zbývající dva oddíly, z původně devíti plánovaných, bude pronajata na dobu 10 let západoněmeckému vojenskému letectvu v souladu s úpravou, kterou uskutečnilo velení amerického pozemního vojska v roce 1985.

Belgie měla podle původních plánů zakoupit ve Spojených státech amerických výzbroj pro čtyři palebné baterie Patriot po pěti odpalovacích zařízeních jako náhradu za vyřazení z výzbroje 8 baterií se 72 odpalovacími zařízeními PLRS Nike Hercules.

Vzhledem k tomu, že toto přezbrojení vyžadovalo vysoké finanční náklady, rozhodla se belgická vláda v roce 1987 odstoupit od programu Patriot. Potvrdila, že do roku 1990 vyřadí z výzbroje, bez náhrady PLRS Nike Hercules. V jednotném systému PVO NATO, na území NSR ponechá nadále pouze dva protiletadlové raketové oddíly (8 baterií se 48 odpalovacími zařízeními) Hawk.

Nizozemí podepsalo dohodu, že do roku 1992 vyřadí z výzbroje jeden protiletadlový raketový oddíl (4 baterie s 36 odpalovacími zařízeními) Nike Hercules a nahradou zařadí do výzbroje 4 palebné baterie (celkem 20 odpalovacích zařízení s 80 řízenými střelami) Patriot. V souvislosti s tím mělo uskutečnit i rozsáhlou reorganizaci sil a prostředků PVO.

Po těchto plánovaných opatřeních bude do jednotného systému PVO NATO vyčleňovat dvě protiletadlové raketové skupiny; každá má po dvou bateriích Patriot a dvou bateriích Hawk. Ty budou umístěny na území NSR. Na vlastním území posílí protivzdušnou obranu leteckých základů a námořních přístavů určených k přísunu posilových vojsk ze zámoří. K tomuto účelu má být využito baterií PLRS Hawk, které budou přesunuty z území NSR.

Kanada zařadí do roku 1992 do výzbroje 4 palebné baterie (36 odpalovacích zařízení) kombinovaného protiletadlového a protitankového raketového systému ADATS (Air Defense – Anti Tank System) k obraně kanadských leteckých základů a důležitých objektů kanadské armády v NSR.

Německá spolková republika uzavřela se Spojenými státy americkými dvoustrannou dohodu na dodávky výzbroje pro 40 palebných baterií (celkem 320 odpalovacích zařízení s 1280 řízenými střelami) Patriot a 115 odpalovacích zařízení PLRS Roland k protivzdušné obraně leteckých základů. Třicet šest protiletadlových raketových baterií Patriot má nahradit dvacet čtyři baterie PLRS Nike Hercules. Zbývající čtyři baterie Patriot jsou určeny jako výcvikové a pro technickou zálohu.

Z těchto počtů zakoupí západoněmecké vojenské letectvo v USA výzbroj pro 14 palebných baterií Patriot (z nich 2 mají být výcvikové). Výzbroj pro dalších 14 palebných baterií Patriot (z nich 2 výcvikové) darují USA západoněmeckému vojenskému letectvu a výzbroj pro dalších 12 palebných baterií Patriot bude pronajata na dobu 10 let, z původních počtů 32. velitelství PVO USA, k jejichž obsluze dodá západoněmecké vojenské letectvo personál a bude hradit provozní náklady.

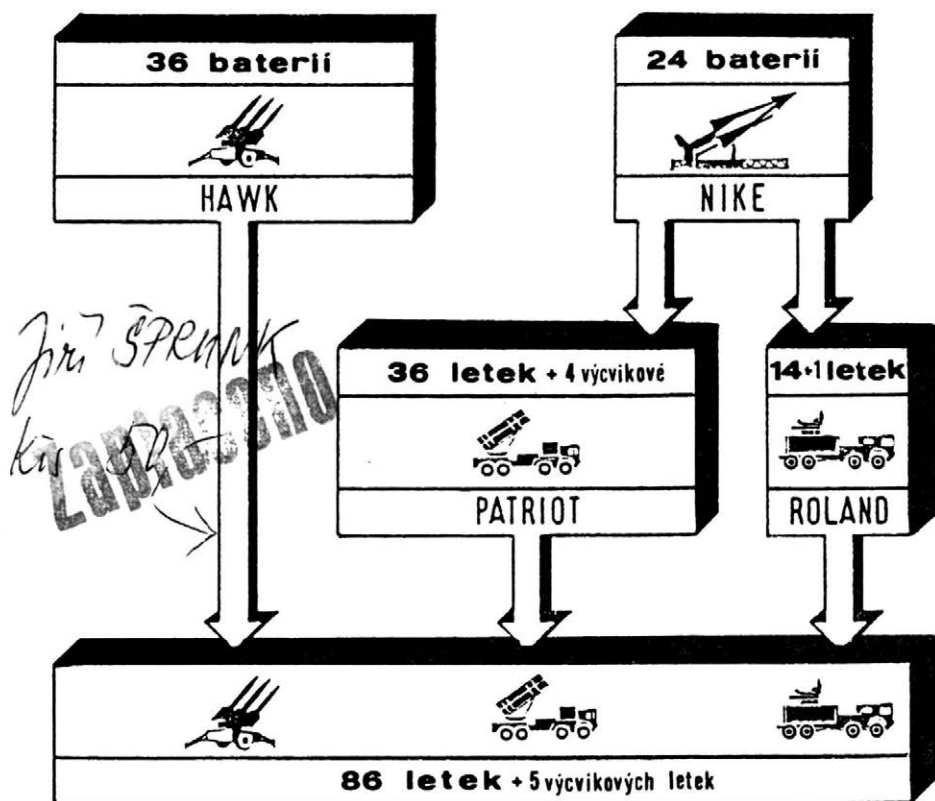
Jako protihodnotu za pronajatou a darovanou výzbroj Patriot zabezpečí západoněmecké vojenské letectvo protivzdušnou obranu tří amerických leteckých základů v NSR (Frankfurt a. M., Wiesbaden a Sembach), pro které vyčlení 27 odpalovacích zařízení PLRS Roland, včetně obsluhy.

Protivzdušnou obranu západoněmeckých leteckých základů má zabezpečovat 68 odpalovacích zařízení PLRS Roland, která budou začleněna ve 14 protiletadlových raketových

letekách tří protiletadlových raketových skupin. Letectvo vojenského námořnictva NSR obdrží 20 odpalovacích zařízení PLRS Roland k protivzdušné obraně svých leteckých základů.

Počty protiletadlových raketových oddílů, baterií a odpalovacích zařízení PLRS Hawk, západoněmeckého vojenského letectva, zůstanou beze změn. Po ukončení přezbrojení má mít západoněmecké vojenské letectvo celkem 86 protiletadlových raketových letek Patriot, Hawk, Roland a pět výcvikových, jak je uvedeno na obr. 1.

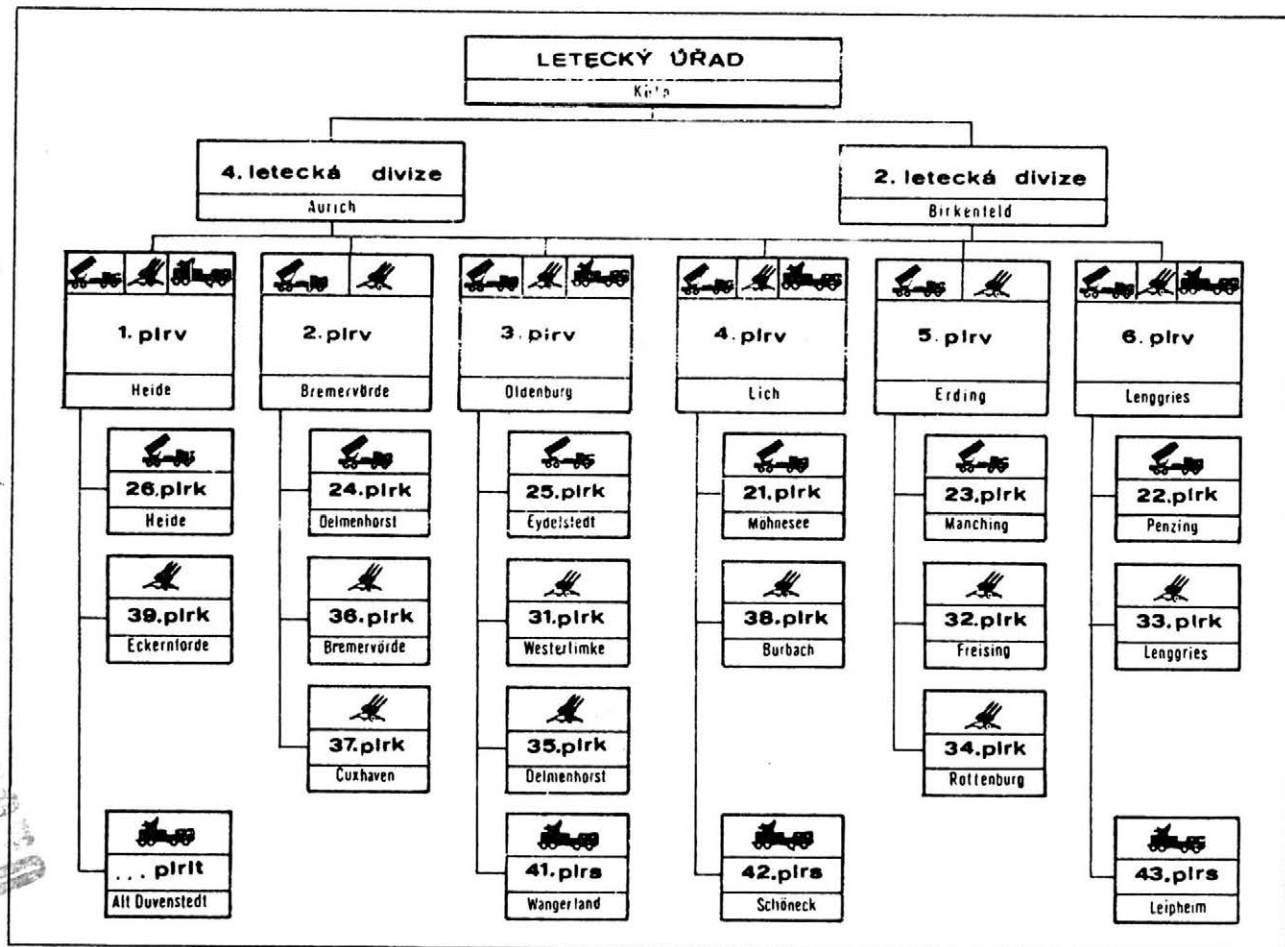
Zařazení do výzbroje zbraňových systémů PVO Patriot a Roland si vyžádá i změnu organizační struktury sil a prostředků PVO západoněmeckého vojenského letectva – viz obr. 2

Obr. 1

Bez závažných změn zůstanou velitelství 2. a 4. letecké divize. Štáby protiletadlových raketových pluků Hawk (1., 3. a 4. plrp.) a protiletadlových raketových pluků Nike Hercules (2., 13. a 14. plrp.) se reorganizují na protiletadlová raketová velitelství – plrv, která jsou rovná organizačnímu stupni brigády.

U zbraňových systémů PVO Patriot a Hawk se také uskuteční reorganizace protiletadlových raketových oddílů na protiletadlová raketová křídla (FlaRak Geschwader). Celkem se

4. plrv
Lich

21. plrk
Mohnesee

38. plrk
Burbach

42. plrs
Schöneck

5. plrv
Erding

23. plrk
Manching

32. plrk
Freising

34. plrk
Rottenburg

6. plrv
Lenggries

22. plrk
Penzing

33. plrk
Lenggries

43. plrs
Leipheim

Obr. 2

81
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100

plánuje výstavba šesti protiletadlových raketových křidel Patriot a devět protiletadlových raketových oddílů Hawk bude reorganizováno na protiletadlová raketová křídla Hawk. Protiletadlové raketové baterie se reorganizují na protiletadlové raketové letky.

Základní palebnou jednotkou PLŘS Roland se stane protiletadlová raketová letka. Nadřízeným velitelským stupněm pak protiletadlová raketová skupina Roland.

U sil a prostředků PVO západoněmeckého vojenského letectva dojde k podstatným změnám v dislokaci. Cílem je, jak ukazuje **obr. 3**, posílit protiletadlovými raketovými prostředky dalekého dosahu jižní část NSR, zejména prostor severně a západně Munchenu.

Plánují se tyto základní redislokační změny:

- 23. protiletadlový raketový oddíl (plro) Nike Hercules se po reorganizaci na 23. protiletadlové raketové křídlo (plr) Patriot přemístí do prostoru Manchingu, Rothu.

- 26. plro Nike Hercules se po reorganizaci na 26. plr Patriot přemístí do prostoru Heide ve Schleswigu Holsteinu,

- 22. plro Nike Hercules po reorganizaci na 22. plr Patriot bude přemístěno do prostoru Penzingu, Lechfeldu, Kaufbeurenu.

- 38. plro Hawk po přejmenování na 38. plr Hawk se přemístí z Heide do prostoru Burbachu, Kasselu.

- Tři nové protiletadlové raketové skupiny (plrs) Roland budou dislokovány: 41. plrs ve Wangerlandu, 42. plrs v Schönecku a 43. plrs v Leipheimu.

Zavedení do výzbroje mobilních PLŘS Patriot a Roland znamená nejen významné posílení jednotného systému PVO NATO ve střední Evropě, ale přináší také zásadní změny v řízení a použití pozemních protiletadlových raketových prostředků.

Podstatou nové koncepce protivzdušné obrany NATO je zejména:

- posílení obrany prostoru mobilními zbraňovými systémy PVO Patriot a Hawk ve smíšeném uskupení v prostorech společné bojové činnosti (v západním tisku označovaných „Cluster“),

- řízení společné bojové činnosti protiletadlových raketových prostředků dalekého dosahu (Patriot) a středního dosahu (Hawk),

- vytvoření volných prostorů pro činnost stíhacího letectva a tím i využití bojových možností moderních stíhacích letounů,

- posílení protivzdušné obrany objektů a důležitých vojenských zařízení zbraňovými systémy Roland na kolovém podvozku.

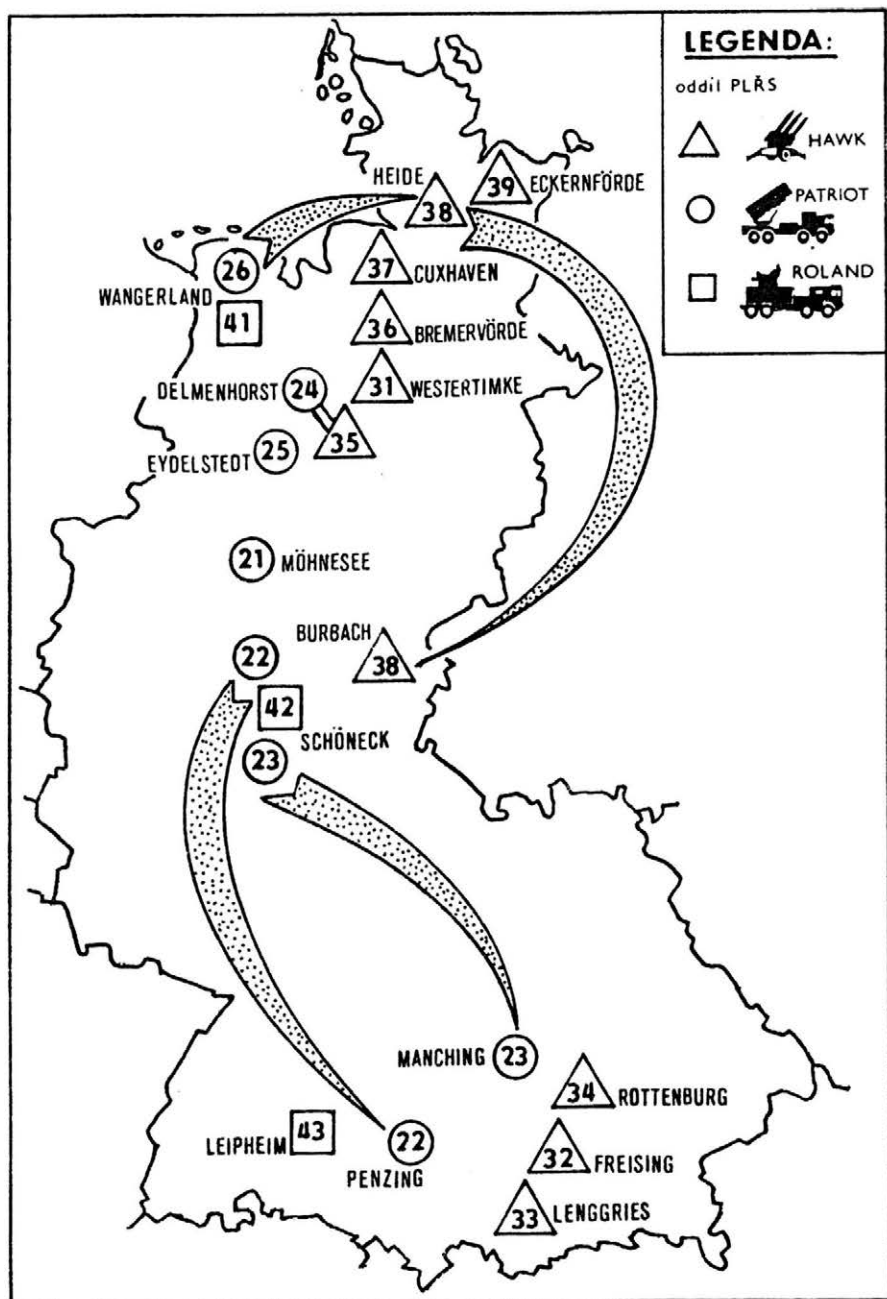
Koncepce společného bojového použití zbraňových systémů PVO Patriot a Hawk v předním pásmu bojové činnosti, která ruší dosud používaný systém pásmové obrany, je v souladu se strategickou koncepcí „přední obrany“. Zámysl uskupení sil a prostředků je znázorněn na **obr. 4**.

Podle názorů západních vojenských odborníků tak vznikne, při společném použití sil a prostředků PVO USA, Belgie, Nizozemí a NSR v blízkosti státní hranice NSR s NDR a ČSSR účinné pásmo prostředků PVO k obraně území států západní Evropy a současně k PVO uskupení útvarů a svazků pozemního vojska.

Společné použití zbraňových systémů PVO Patriot/Hawk má současně vyrovnat slabiny jednotlivých systémů. K nim patří zejména schopnost radiolokátoru, zbraňového systému Patriot, vyhledávat vzdušné cíle pouze v sektoru 120°, zatímco systém PLŘS Hawk může působit proti vzdušným cílům celokruhově. Naproti tomu je systém Hawk závislý na některých údajích o vzdušné situaci nutných pro řízení palby, které přebírá od vykonnější řídicí ústředny palebné baterie Patriot.

Rostoucí palebná síla a pohyblivost těchto protiletadlových zbraňových systémů vyžaduje nová, odpovídající opatření v oblasti řízení palby, plánování a organizování přesunů palebných jednotek v průběhu vedení bojové činnosti.

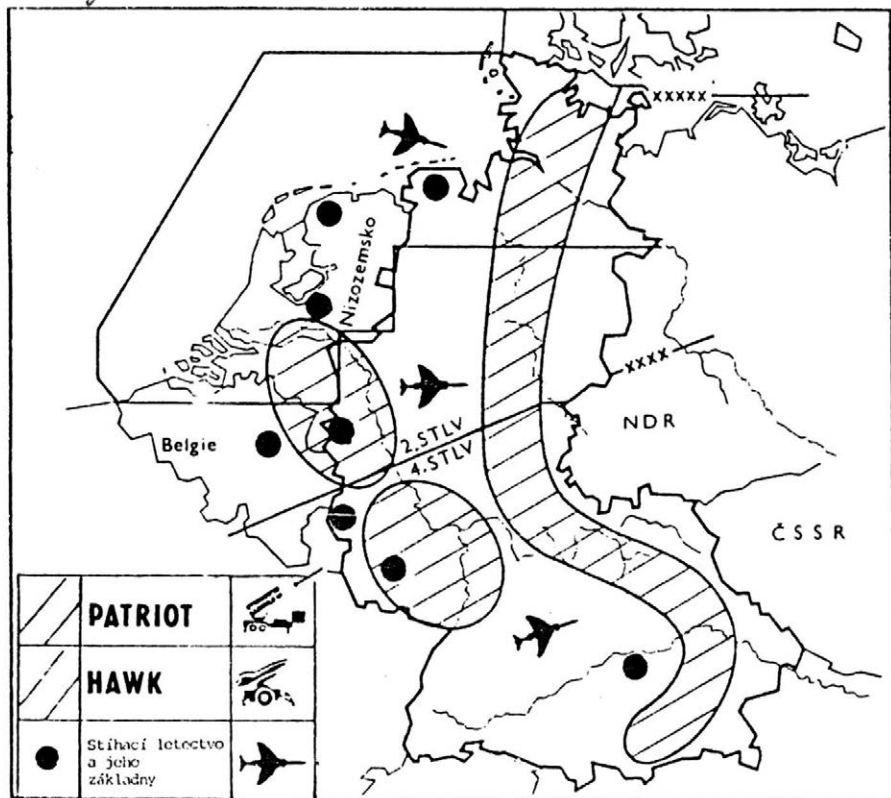
K zabezpečení těchto požadavků a úkolů se v **prostorech společné bojové činnosti prostředků PVO Patriot a Hawk vytvářejí mobilní velitelská stanoviště SAMOC** (Surface to Air Missile Operation Center), která zabezpečují v souladu s aktuálním vývojem situace, řízení palby, organizaci přesunů, týlové a technické zabezpečení všech baterií

Obr. 3

Handwritten signature: J. PRUNY
Handwritten text: K. 50

Jim SPRUNK *LEADERS*

Obr. 4

Patriot a Hawk dislokovaných v jejich prostoru odpovědnosti. Podklady k řízení přebírá od stálých operačních středisek (stanovišť) řízení a uvědomování PVO (SOC a CRC).

Mobilní velitelské stanoviště SAMOC má řídit zpravidla jeden protiletadlový raketový oddíl (křídlo) Patriot a minimálně čtyři palebné baterie (letky) Hawk – viz **obr. 5**.

Příprava velitelů a technického personálu pro zbraňový systém PVO Patriot pozemního vojska USA, vojenského letectva Nizozemí a technického personálu západoněmeckého vojenského letectva probíhá ve škole PVO amerického pozemního vojska a raketových specialistů Luftwafe v El Paso, stát Texas.

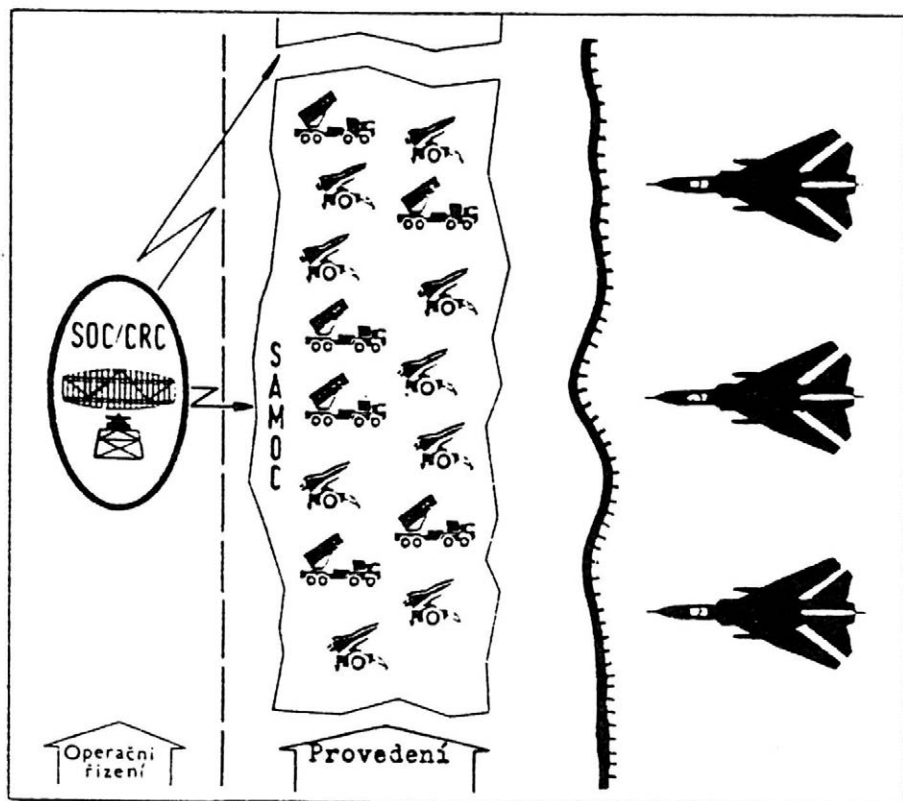
Příprava technického personálu pro zbraňový systém PVO Roland probíhá ve škole technických jednotek pozemního vojska (Schule Technische Truppe 1 des Heeres) v Eschweileru, NSR. Velitelé obsluhy pro tento systém se připravují ve škole PVO pozemního vojska (Heeresflugabwehrschule) v Rendsburgu, NSR.

□

Modernizace pozemních protiletadlových raketových sil a prostředků ozbrojených sil Severoatlantického paktu v Evropě spočívá v zavedení do výzbroje zbraňových systémů PVO Patriot a Roland. S tím související reorganizace útvarů, jednotek a některých řídicích

orgánů významné ovlivní možnosti při působení proti vzdušným cílům. Zvýší se palebná síla systému PVO, vzroste počet PLRS připravených k odpálení, počet naváděcích kanálů u systému Patriot a u modernizovaných systémů Hawk. V souvislosti se společným působením prostředků Patriot/Hawk se očekává zvýšení celkové účinnosti řízení sil a prostředků PVO, které se má projevit v zamezení působení dvěma prostředky na jeden cíl, jak tomu bylo často dosud.

Tato nová kvalita sil a prostředků PVO se má příznivěji odrazit v operačním řízení všech druhů ozbrojených sil NATO, zejména v zabezpečení volnosti manévru.

Obr. 5

Handwritten signatures and stamps:
Princk
Kij
50
85

Юрий ТАЛТЫНОВ **Запасной**
 (20 рублей 3 ст. 2 ч. 1 ст. 1
 др. руб. и коп.)

СОДЕРЖАНИЕ

Полковник Олдржих Чеха, кандидат военных наук Вопросы более эффективной заинтересованности человека в интенсификации обучения	3
--	---

ВОЕННОЕ ИСКУССТВО

Полковник Антон Выбог, кандидат военных наук Создание группировок и оперативного построения войск при переходе в контрнаступление	9
Полковник Йиндржих Буреш, кандидат военных наук, доцент Способы и возможности перехода войск в контрнаступательную операцию	16
Генерал-майор Антон Слимак Организация и ведение разведки при подготовке и проведении фронтовой оборонительной операции	21
Полковник Иван Галва Вопросы подготовки дежурных органов	26
Полковник Иван Поперник Некоторые данные, полученные в ходе проведения показательных полковых тактических учений	32
Подполковник Владимир Душак Возможности повышения эффективности артиллерийской разведки в армиях	34
Подполковник Йосеф Солничка Возможности уничтожения систем управления авиацией стран НАТО	42
Полковник Франтишек Гулка майор Йозеф Салаи Управление войсками ПВО при отражении первого массированного удара воздушного противника	45
Генерал-майор Михал Гондек Оценка использования вооружения и техники при обучении	50
Отакар Неруда, кандидат естественных наук полковник Павел Петырек, кандидат медицинских наук, доцент Франтишек Подзимек, кандидат естественных наук Важность различных способов облучения от радиоактивных продуктов ядерного взрыва	55

МНЕНИЯ ЧИТАТЕЛЕЙ

Вопросы ведения боевых действий в полосе обеспечения	61
Некоторые взгляды на направление содержания монотематического номера 10/1988	65

ИЗ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ АРМИЙ

От обороны в контрнаступление	67
---	----

ИНФОРМАЦИИ

Майор Франтишек Охрана, кандидат философских наук, доцент Некоторые вопросы оценки влияния научно-технического развития на боевую мощь в условиях ЧНА	73
Полковник Йосеф Новотны Модернизация и реорганизация сил и средств ПВО НАТО на Центрально-европейском театре военных действий	78